

PRIEŠ JAPONUS PAVARTOJO ATOMINE BOMBA

SUNAIKINO HIROSHIMA ARMIJOS BAZĖ

Tai pirmas atominės bombos darbas

GUAM, rugp. 7 d. — Ant japonų armijos bazės Hiroshima buvo numesta pirma atominė bomba. Kaip manoma, ta bazė faktiškai buvo sunaikinta.

Tuoju po to iš San Francisco, Hawaju, Saipan ir kitų stočių buvo transliuojami per radiją įspėjimai japonams, kad jų miestai su atominėmis bombomis bus su žeme sulyginti. Nuo tos katastrofos jie gali išsigelbėti tik pasiduodami.

JAPONIJA BOMBARDUOJAMA ATOMINĖMIS BOMBOMIS

Prezidentas Trumanas paskelbė, jog prieš japonus jau pradėta naudoti atominės bombos

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Amerikos aviacija jau pradėjo vartoti atominės bombas prieš japonus. Viena atominė bomba turi tiek pajėgumo, kaip 20,000 tonų TNT, — sprogstamos medžiagos, iš kurios yra daromos bombos.

Atominės bombos eksplozijos pajėgumas yra 2,000 kartų didesnis, negu didžiausias iki šiol vartotos bombos.

Pranešimą apie naują atominę bombą padarė prezidentas Trumanas.

Šešiolika valandų prieš tą pranešimą atominė bomba buvo numesta ant Hiro Shima, svarbios japonų laivyno bazės.

Prezidentas savo pranešime sako, jog sakytos bombos išradimas yra tikrai revoliucingas ir žymiai prisidės prie greitesnio karo baigimo.

Didžiausioje paslapyje apie 65,000 darbininkų dirba prie atominų bombų gaminių. Didžiausiam moksliniam gemberiamui istorijoje buvo išleista \$2,000,000,000 (du bilijonai!), — pareiškė prezidentas. Buvo rizikuota ir laimėta.

Prezidentas tuoj žada kreiptis į Kongresą, kad tasai įsteigtų specialią komisiją kontroliavimui produkcijos ir vartojimo atominės jėgos.

TYRINĖJIMAI, KURIE PRIVEDĖ PRIE IŠRADIMO

Dar 1939 m. buvo atkreiptas prezidento Rooseveltto dėmesys į atominės bombos praktiškumą. Prezidentas paskyrė komitetą, kuris privalėjo tą reikalą tinkamai iširti. Jau 1942 m. buvo padarytas labai didelis žingsnis pirmyn. Tada netoli Santa Fe, N. M., buvo įsteigta speciali laboratorija, kuri turėjo techniškas problemas spręsti. Laboratorijai vadovavo Dr. J. Robert Oppenheimer, kurio genijus, kaip sako karo sekretorius Stimpson, daugiausia ir prisidėjo prie atominės bombos išradimo.

LENKTYNĖS

Niekam nebuvo paslaptis, kad vokiečių mokslininkai buvo desperatiškai nacių akstinami stengtis išrasti atominės bombas.

Tokiu būdu ėjo lenktynės. Prezidentas Rooseveltas susitarė su Churchilliu įkinkyti į darbą visą eilę įžymių Anglijos ir Amerikos mokslininkų. Kadangi Anglija buvo nuolat bombarduojama, ati laboratorijos ir dirbtuvės buvo steigiamos Amerikoje. Vienu laiku prie atominų bombų dirbo 125,000 darbininkų, — tai tuo laiku, kai buvo statomos visai naujos dirbtuvės.

ATOMINĖ BOMBA PIRMA KARTĄ BUVO IŠBANDYTA LIEPOS 16

Kai bomba eksplodavo, tai plieno bokštas virto garais

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Pirmas atominės bombos išbandymas įvyko šių metų liepos 16 d. Bandymas buvo padarytas 120 mylių nuo Albuquerque, N. M. Anksčiau ryta, kai pylė lietus, kaip iš viedro, automatiškas mechanizmas įvykdė eksplozija. Atominė bomba buvo pakabinta iš plieno padarytame bokšte. Kai įvyko eksplozija, tai bokšto nebebuvo, — nuo neapsakomo karščio jis sutirpo ir virto garais.

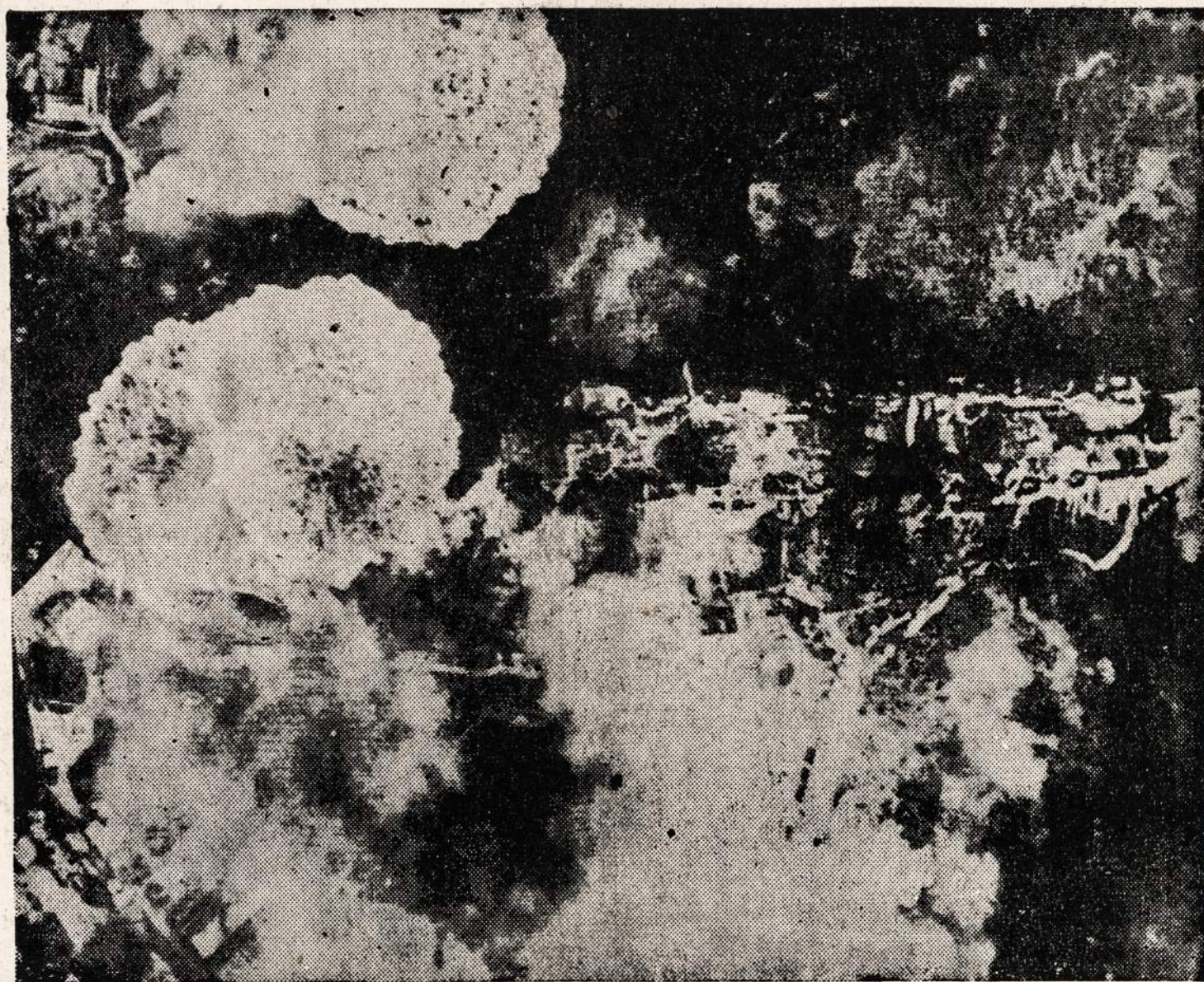
nepaprastas ir pajėgus, kad kuriam laikui stebėtojais buvo apakinti.

Karo departamento pareigūnai, kurie stebėjo eksperimentą, buvo trijų mylių atstumu nuo bokšto.

Submarinas "Guitarro" nuskandino 15 japonų laivų

Du vyrai, kurie stovėjo 10,000 jardų nuo eksplozijos, buvo nuo kojų nukirsti. Eksplozijos garsas buvo baisiausias. Dūmai, ugnis ir žemė išliko apie 40,000 pėdų į aukštį. Šviesos skaistumas buvo toks

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Jungtinių Valstijų submarinas "Guitarro" per paskutinius 10 mėnesių pasiuntė į dugną 15 Japonijos laivų. Japonijos laivynui, kuris baigia sunykti, tai labai didelis nuostolis.

Vis tampriau ir tampriau užneriama kilpa ant Japonijos kaklo. Knijoje, Borneo saloje ir kituose frontuose japonai turi didelių pralaimėjimų. Gen. Claire Chennault pranašauja, kad už mėnesio laiko japonai bus atkirsti nuo Azijos žemyno.

Atominės bombos sudėtis

NEW YORK, rugp. 6 d. — Atominėi bombai pagaminti yra būtina reikalingas uranas (uranium), kuris yra blizgantis baltas metalas. Tyroje formoje jis nesurandamas. Daugiausia jis gaunamas iš geltono mineralo, kuris yra žinomas kaip "pitchblende" arba karnito.

Sakytų mineralų randasi Amerikoje, Austrijoje, Anglijoje, Rusijoje, švedijoje ir Norvegijoje.

Urano druskos jau per daugelį metų buvo vartojamos įvairiems eksperimentams. Jos yra gelsvos, rausvos arba žalios spalvos. Tyroje formoje uranas yra vartojamas gaminimui aukštos kokybės plienui. Druskos yra vartojamos fotografijoje.

Okinawa tebėra admirolo Nimitz vadovybėje

GUAM, rugp. 6 d. — Admirolas Nimitz pasilieka laivyno ir marinų vadas Okinawa saloje. Tik kitos Ryukyus salos tapo pavestos gen. MacArthur vadovybei.

Atominės bombos pajėgumas

NEW YORK, rugp. 6 d. — Kad būtų lengviau įsivaizduoti, kokią nepaprastą jėgą turi atominė bomba, prisiminsime vieną katastrofą, įvykusią birželio 6 d. 1917 m.

Tą dieną Halifaxo uoste (N. S.) amunicijos prikrautas laivas buvo užgautas ir eksplodavo. 1,500 žmonių buvo užmušti, 4,000 sužeisti, 20,000 neteko namų. Išgriauta buvo pustrėčios ketvirtainiškos mylios miesto.

Sakytas laivas gabeno 3,000 tonų TNT. Tie 3,000 tonų TNT turėjo tik vieną septintąją dalį tos jėgos, kurią turi viena atominė bomba.

Atomai

Atomai — tai mažiausias medžiagos kiekis, kuris dar dalyvauja bet kuriame cheminiame procese. Ilgą laiką buvo manoma, kad tai kieta, homogeninė labai maža dalelė. Bet dabar mes žinome, kad tai labai sudėtingas mažas kūnas, sudarytas iš dar daug mažesnių dalelių. Tačiau šitos dalelės yra tos pačios rūšies visiems įvairių rūšių atomams. Visi atomai sudaryti iš tu pačių mažyčių dalelių. Įvairių rūšių atomai skiriasi tarp savęs tik tu dalelių skaičiumi ir jų sutvarkymu. Nuo tu dalelių skaičių ir jų sutvarkymo skirtingumų pareina visa medžiagos įvairybė; kitaip sakant, cheminių elementų įvairybė.

Trys dirbtuvės gamina atominės bombas

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Atominės bombos yra gaminamos trijų valstijų dirbtuvėse. Viena dirbtuvė yra Oak Ridge, netoli nuo Knoxville, Tenn.; kita Richlande, netoli Pasco, Wash., ir trečia netoli Santa Fe, N. M.

Viskas buvo laikoma slapybėje ir sutvarkyta taip, kad patys darbininkai nežinojo, kokios rūšies bombas jie gamina.

Britu valdžia bandys išspręsti Indijos klausimą

LONDONAS, rugp. 6 d. — Naujoji britų valdžia tuoj bandys teigiamai išspręsti Indijos klausimą, Indijos gyventojams bus pasiūlytas naujas planas, kuris, manoma, jiems bus priimtinas.

Kaip prezidentas Trumanas savo pareiškime sako, vienos atominės bombos pajėgumas lyginasi 20,000 tonų TNT. Prileiskime, kad kiekvienas B-29 bombonešis gali gabenti 10 tonų TNT bombų. Tąsyk bus reikalinga 2,000 bombonešių, kad jie galėtų, gabendami po 10 tonų bombų, pavaduoti vieną atominę bombą.

Giedra; temperatūra sieks 78 laipsnių. Saulė teka 5:50; leidžiasi — 8:03.

Vokietijos okupavimas gal tęsis 20 metų

LONDONAS, rugp. 6 d. — Potsdamo konferencijoje priimtas kompromisas valdyti Vokietiją bendrai, taikant kaip galima labiau vienodus patvarkymus skirtingoms zonoms, gali priversti prie labai ilgos okupacijos.

Rusai jau dabar visai atvirai kalba, kad Vokietijos okupacija gali prasitęsti 20 ar net ir 25 metus.

Išbrauktas dar vienas japonų admirolas

SAN FRANCISCO, rugp. 6 d. — Japonijos laivyno ministerija paskelbė, kad buvo užmuštas admirolas Seiichi Ito. Jisai žuvęs mūšiuose prie Okinawa salos.

Nuskendo Brazilijos laivas

BOGOTA, Colombia, rugp. 6 d. — "El Siglo" laikraštis paskelbė, jog Amazonės upėje įvyko didelę nelaimę, — nuskendo Brazilijos garinis laivas "Ayudante". Nuskendo jis po to, kai susidūrė su kitu laivu. Nelaimėje žuvo 57 žmonės.

Viena atominė bomba gali padaryti tiek žalos, kaip 2,000 B-29

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Viena atominė bomba gali padaryti tiek destruktijos, kiek padarys 2,000 B-29 bombonešių.

Kaip prezidentas Trumanas savo pareiškime sako, vienos atominės bombos pajėgumas lyginasi 20,000 tonų TNT. Prileiskime, kad kiekvienas B-29 bombonešis gali gabenti 10 tonų TNT bombų. Tąsyk bus reikalinga 2,000 bombonešių, kad jie galėtų, gabendami po 10 tonų bombų, pavaduoti vieną atominę bombą.

MIRĖ SENATORIUS JOHNSON IŠ CALIFORNIJOS

Buvo izoliacionistas ir priešinosi Jungtinių Tautų Čarteriui

WASHINGTON, rugp. 6 d. — Senatorius Hiram Warren Johnson iš Californijos mirė Bethesda laivyno ligoninėje. Mirė jis miegodamas. Rugšėjo 2 d. jam būtų buvę 79 metai amžiaus.

Hiram Johnson pasižymėjo savo izoliacionizmu. Po pirmojo karo jis dėjo visas pastan-

gas, kad Amerika nestotų į Tautų Sąjungą. Dabar jis irgi priešinosi Jungtinių Tautų Čarteriui, kurį šiomis dienomis Senatas milžiniška balsų dauguma patvirtino.

Jau per kelis paskutinius metus sen. Johnson labai kaip tesijautė. Liepos 18 d. jis pasidavė į ligoninę.

BEVIN PASIRENGĖS HESS'Ą ATIDUOTI STALINUI

Bet su viena išlyga: kad būtų apmokėta Hesso išlaikymo sąskaita

NEW YORK, rugp. 6 d. — Korespondentas Murrow sako, kad Potsdamo konferencijoje Stalinas pakėlęs klausimą apie Rudolfh Hess'ą, kuris 1941 m. atskrido į Angliją ir buvo sumintas.

Naujasis Anglijos užsienio reikalų ministeris Bevin atsakė:

"Galite pasiimti Hessą, tik turėsite užmokėti už jo išlaikymą".

PALEIDO FRANCŪZIJOS PATARIAMAJI SEIMĄ

PARYŽIUS, rugp. 6 d. — Pereitą savaitę baigė savo dienas ir išsiskirstė francūzų seimė, kuris nebuvo rinktas ir negalėjo jokių kam nors privalomų tarimų daryti. To seimo atstovai buvo paskirti iš įvairių politinių grupių. Jų sudėtis gana arti atitiko bendrą šalies žmonių nusistatymą.

Seimas, kaip jau buvo minėta, jokių kam nors privalomų tarimų, negalėjo daryti. Jis turėjo tik patariamąjį balsą. Kai pas valdžią kildavo abejonių vienu ar kitu klausimu, tai ji kreipdavosi į seimą. Pastarasis dažnai klausimą išsprendavo ne taip, kaip valdžia pageidaudavo.

Pavyzdžiui, tik kelios dienos atgal seimas griežtai pasisakė

prieš De Gaulle sumanytą referendumo keliu atsklausti gyventojų, ar jie nori konstituciją keisti. Konstitucijos keitimui De Gaulle siūlė sušaukti specialų parlamentą (jei referendumas už tokį keitimą pasisakytų), kurio tikslas ir būtų konstituciją pakeisti. Seimas pasisakė už tai, kad parlamentas ne tik konstituciją taisyty, bet ir valdžią kontroliuotų.

Po kelių savaičių Francūzijoje įvyks parlamento rinkimai. Tai bus pirmas teisėtas parlamentas, kuris susirinks po penkių metų pertraukos. O kai parlamentas susirinks, tai tada bus sudaryta ir pastovi valdžia. Vadinasi, laikinajai De Gaulle valdžiai teks pasitraukti.

"ADOLF HITLERIS KALBA"

Švedų laikraštis praneša, kad iš nelegalios radijo stoties kalbėjęs asmuo, kuris atsirekomendavęs kaip "Adolf Hitler"

STOCKHOLM, rugp. 6 d. — Laikraštis "Aftonbladet" rašo, kad šeštadienio vakare iš nelegalios radijo stoties kalbėjęs asmuo, kuris atsirekomendavęs kaip Adolf Hitler.

Laikraščio pranešimas sako, kad kalbėtojo balsas buvęs nepaprastai panašus į Hitlerio su labai mažu skirtumu. Radijo stotis pasiskelbusi kaip Dietrich Eckhardt. Laikraštis daro spėjimą, kad stotis gali būti Airijoje.

Savo kalboje, pasak laikraščio, kalbėtojas pareiškė: "Dabar atėjo valanda, kada aš galiu ir vėl kalbėti į Vokietijos žmones ir atsakyti į klausimą: 'Gyvas jis, ar ne?' Pasaulyje gali būti tikras, kad jis gyvas."

"Potsdamo konferencija reiškia sunaikinimą 20,000,000

žmonių. Ir kvailiausias vokiečiui dabar atsidarė akys. "Prisiartins valanda, kai aš vėl atsišauksiu į Vokietijos žmones galutinai kovai".

Tai greičiausiai yra niekas daugiau, kaip tik savo rūšies "antis". O tokių "ančių" ateiptyje galima tikėtis labai daug.

Kanadoje panaikintas gėrimų racionavimas

OTTAWA, rugp. 6 d. — Karo metu veikė specialus patvarkymas ryšyje su alkoholiniais gėrimais. Kitaip sakant, gėrimai buvo racionuojami, — vienas asmuo tik paskirtą kiekį tegalėjo per mėnesį pirkti. Dabar tas racionavimas tapo atšauktas.

